

Det Sydslesvigske Samråd

SEKRETARIATET
(1/2015-2)

Referat fra

Møde i Det Sydslesvigske Samråd mandag den 16. februar 2015 kl. 18.30 på Flensborghus

Til stede: Jon Hardon Hansen, Steen Schröder, Jens A. Christiansen, Christian Jürgensen, Bjarne Truelsen, Jens M. Henriksen, Peter Lynggaard Jacobsen, Viggo Jacobsen, Jytte Nickelsen, Udo Jessen, Anders Molt Ipsen, Birgit Jürgensen-Schumacher, Randi Kuhnt, Tom Petersen, Thorsten Schütt, Jørgen Köhl, Jørgen Møllekær, Bahne Bahnsen, Manfred Nissen, Kirstin Asmussen, Ronny Grünewald, Horst Schneider, Flemming Meyer, Rüdiger Schulze, Martin Lorenzen, Kirsten la Cour, Henrik Hansen

Afbud: Jacob Ørsted, Gerd Pickardt

Referent: Jette Hanisch

Dagsorden:

1. Valg af ordstyrer
2. Spørgetid
3. Godkendelse af resuméet af 1. december 2014
4. Fastlæggelse af den endelige dagsorden
5. Meddelelser
6. Opsamling på SydslesvigTing-konferencen og drøftelse af det videre forløb
7. Status på omsætning af kommunikationsstrategien
8. Mødeplan 2015
9. Eventuelt
10. Lukket møde

1. Valg af ordstyrer

Jens A. Christiansen vælges som ordstyrer. Bibliotekets repræsentanter i Samrådet er fremover formand Christian Jürgensen, næstformand Bjarne Truelsen og souschef Jens M. Henriksen.

2. Spørgetid

Der er ingen spørgsmål.

3. Godkendelse af resuméet af 1. december 2014

Viggo Jacobsen gør opmærksom på, at det på side 3, punkt 8 ser ud til, at Ronny Grünwald refererer fra et Kirkerådsmøde, hvilket er forkert, idet det var Viggo Jacobsen.

4. Fastlæggelse af den endelige dagsorden

Den udsendte dagsorden følges, med den tilføjelse, at møde suspenderes under punkt 6, så gæsterne kan komme til orde.

5. Meddelelser

Flensborg Avis:

- Jørgen Møllekær: Det er beklageligvis en udbredt opfattelse blandt vores læsere, at Flensborg Avis til tider ikke tager sin journalistiske opgave alvorligt. En læserundersøgelse for et år siden har for ledelsen understreget opfattelsen af, at Flensborg Avis – fordi vi sidder med som beslutningstager i Samrådet – undertiden redaktionelt skulle undlade at berette om konfliktyldte forhold internt i mindretallet. Om denne opfattelse er korrekt eller ej, er for så vidt underordnet. Alene mistanken om, at avisen undlader at arbejde ud fra gængse journalistiske principper, er dybt problematisk. Flensborg Avis er en avis og ikke et foreningsblad. Det er derfor grundlæggende forkert, at vi sidder med til bords og beslutter sammen med de øvrige sydslesvigske "magthavere", hvis vi skal kunne tages alvorligt som et almindeligt fungerende mediehus, der – når det er påkrævet – tager på sig at være læsernes vagthund. Samtidig med er vi også fortsat hele Sydslesvigs vagthund, når der er behov for at stå sammen i eksempelvis en karaktersag eller tidligere 85 procents-sagen. Derfor er der ingen vej uden om konkret i forhold til Samrådet at gennemføre et armslængde-princip. Som ikke skal forstås som avisens udmeldelse af det gode samarbejde, der også foregår i Samrådet. Direktionen på Flensborg Avis har diskuteret dette emne i et godt stykke tid. Vi har givet denne beslutning god tid, fordi vi er os meget bevidste om, at vores beslutning, som vi nu meddeler her i dag, har en indbygget risiko for at blive misforstået. Også derfor har vi valgt at drøfte sagen et par gange med vores eget tilsynsråd, som bakker op om direktionens indstilling. Derudover har vi valgt at orientere Sydslesvig-udvalget, som ikke vil blande sig i vores beslutning, men har udtrykt forståelse for vores holdning. Lad mig tilføje, at det er tilfældigt, at vi meddeler beslutningen netop i dag. Tidspunktet synes imidlertid passende set i lyset af den igangværende generelle strukturdebat i mindretallet. Heller ikke i den omdiskuterede regionsmodel - om modellen så bliver gennemført eller ej - er der fundet plads til, at en medievirksomhed som Flensborg Avis sidder med ved bordet. Det er et synspunkt, vi er helt enige i. Med disse indledende bemærkninger er tidspunktet derfor helt rigtigt i forhold til at meddele følgende til Samrådet:
 - Flensborg Avis gennemfører armslængde-princippet
 - Flensborg Avis ønsker fortsat, der hvor vi konkret kan bidrage, at deltage i de samråds-drøftelser, der kan udvikle og effektivisere alle tænkelige samarbejder på tværs af mindretallets foreninger og organisationer. Både ved fortsat at sidde med ved bordet til Samrådets åbne møder, og derudover fortsat som hidtil i de mange gode bilaterale samarbejder med enkeltorganisationer. Det være sig ift. kommercielle ordrer til vores offset-

afdeling, og også ift. ideelle samarbejder, hvor Flensborg Avis via sin journalistik eller øvrig ideel indsats kan bidrage til at gøre både Danmark og Sydslesvig lidt større. Men for at der ikke længere kan sås tvivl om, at Flensborg Avis til enhver tid er læsernes vagthund over for væsentlige og dermed også til tider konfliktfyldte diskussioner internt i mindretallet, ønsker Flensborg Avis de facto at være neutral i Samrådets beslutninger. Avisen afholder sig derfor fremadrettet fra at bruge sin stemmeret. Endvidere ønsker Flensborg Avis ikke længere at deltage i den del af Samrådets møder, der gennemføres som punkter på en lukket dagsorden. Dertil hører, at Flensborg Avis pga. vores kommercielle omsætningsfluktuation ikke længere ønsker at koordinere vores tilskudsbehov for kommende budgetår i Samrådets økonomiudvalg. Vi udtræder dermed som medlem af økonomiudvalget, men informerer gerne udvalget om vores tilskudsbehov.

- Direktionens beslutning har naturligvis ingen indflydelse på den redaktionelle dækning af selve Samrådsmøderne, og den vil derfor foregå uændret i fremtiden. Men avisens repræsentanter agter som nævnt at forlade de fremtidige samrådsmøder sammen med avisens journalist, når dørene lukkes.

Tak for ordet.

Skoleforeningen:

- Forbereder en anlægsansøgning til Sild i 2016 og henviser til en tidligere beslutning i Samrådet om, at man vil støtte projektet på Sild.

Dansk Kirke i Sydslesvig:

- Markerer Bonn-København Erklæringernes jubilæum ved at udgive en ny dansk-tysk salmebog. Den præsenteres i Mariekirken den 27. september kl. 14. Bogen indeholder 300 salmer, og er blevet redigeret af 3 sydslesvigske og 1 nordslesvigsk præst samt en organist. Man forventer, at salmebogen bliver brugt i begge mindretal samt af turister.

SSF:

- Der er en invitation på vej til markeringen af Bonn-København Erklæringerne i Berlin den 26. marts kl. 14.30-16. Hvis der er interesse for fælles bustransport, vil SSF gerne arrangere det. I arrangementet deltager den danske og den tyske udenrigsminister, ministerpræsident Torsten Albig samt forbundsregeringens mindretalskommitterede Hartmut Koschyk. SSF's og BDN's formænd interviewes af en journalist, der bliver underholdning ved de to mindretal, Skoleforeningens orkester SKURK spiller, og der serveres sønderjysk kaffebord. Derudover er der en række andre aktiviteter i forbindelse med Bonn-København Erklæringerne: Et arrangement ved SSF, BDN og Grænseforeningen på Christiansborg, et seminar og konference i Tønder 9.-12. november i regi af Tønder Kommune, BDN, SSF, FUEV og Grænseforeningen, Historisk Samfund inviterer til paneldebat 12. marts, JEV, SdU, BDN og Friisk Foriining arrangerer et seminar 13.-18. oktober i Nachschule Tingleff, og vi overvejer et arrangement på ambassaden i Berlin 24. september. Derudover behandles temaet både ved årsmødet og på Folkemødet på Bornholm.

6. Opsamling på SydslesvigTing-konferencen og drøftelse af det videre forløb

Kirstin Asmussen: SydslesvigTing-konferencen var en succes, deltagerantallet var på trods af snefald med ca. 200 deltagere fint. De rammer, højskolen kunne byde på var ligeledes fine. Programmet var velorganiseret, og vi fik alle noget ud af denne eftermiddag, som vi kan arbejde videre med. Stor tak til arbejdsgruppen, som har gjort et fint stykke arbejde, som mundede ud i denne konference, og også en stor tak til SSFs medarbejdere for de

organisatoriske rammer. Og sidst men ikke mindst tak til Højskolens forstander og hans medarbejdere for husly og den flotte indsats.

Samrådet har nu til opgave at arbejde videre med emnet, og vi fik en klar udmelding denne dag, nemlig at der er lagt op til mere demokrati og folkestyre inden for det overordnede organ, vores Samråd.

Det blev tydeligt, at arbejdet inden for foreninger, landdistrikter og landsdelsorganisationer fungerer godt, og medlemmerne vil gerne ikke gerne miste disse små enheder. Forandringsønsker er i første linje stilet til det overordnede arbejde. Der ønskes mere samarbejde indenfor de store organisationer, ikke mindst med hensyn til økonomien.

Forslag fra SdU

Ved at give flere kompetencer til Samrådet, må vi også tænke over sammensætningen af Samrådet med henblik på inhabilitet. Vi har en del medlemmer her i gruppen, som har flere kasketter på, for eksempel min egen person, som arbejder i Dansk Sundhedstjeneste og sidder her i gruppen som SdU's formand. I mange tilfælde ville det være mere hensigtsmæssig at finde delegerede, som ikke har tilknytning til flere organisationer end den, vedkommende repræsenterer i Samrådet. Vi skal videreføre denne demokratiseringsproces i mindretallet og arbejde med etablering af et folkestyre.

SdU ønsker, at det udvidede formandskab kan få en ekspert med i arbejdet, som skal undersøge, hvordan folkestyret i Sydslesvig på demokratisk vis kan styrkes. En idé kunne være at udarbejde en spørgeskemaundersøgelse for at finde ud af, om den brede sydslesvigske befolkning ønsker mere indflydelse på et overordnet plan, og om der er behov for et medlemskab af den sydslesvigske helhed.

Er ønsket virkelig kun udvidelse af samrådets kompetencer eller et helt nyt overordnet organ?

Hvilken tidshorisont skal vi sætte os? Jeg mener det er realistisk med 2018, også for ikke at trække processen i langdrag.

Jon Hardon Hansen er enig i, at det var en udbytterig konference. Deltagerne ønskede ikke en ny struktur, men ville gerne ændre på Samrådet, så det bliver mere demokratisk, får flere beføjelser og kan træffe flertalsbeslutninger. Foreslår, at der nedsættes en arbejdsgruppe, f.eks. et udvidet formandskab, der skal kigge på Samarbejdsaftalen.

Udo Jessen er enig med Jon. I gruppeoplæggene blev det klart, at man ønsker at ændre på Samrådet. Er også enig i at nedsætte et udvalg af folkevalgte, men da alle er enige om, at der skal ændres noget, mener han, at det bør ske inden 2018. Gruppen må gerne fremlægge et forslag til ændringer på sidste møde inden sommerferien (6. juli). Går også ind for, at vi skal have et sydslesvigsk folkemøde.

Ronny Grünewald er også enig i, at det var en god dag men sætter spørgsmålstejn ved, hvor valide tilkendegivelserne er. anbefaler, at man spørger de menige sydslesvigere, så arbejdsgruppen ved, hvad der rører sig, og alle kan give deres mening til kende. Det er vigtigt, at der er en proceskonsulent med i arbejdsgruppen fra starten.

Flemming Meyer: Det blev klart, at et første skridt skal være at drøfte, om Samrådet skal have andre kompetencer, men vi må også drøfte på hvilke områder, Samrådets sammensætning etc. Det skal ske hurtigt, gerne inden sommerpausen.

Jens A. Christiansen: SSF's hovedstyrelse går ind for et folkemøde til efteråret. Ved årsmødet åbner vi os udadtil, ved et folkemøde drejer det sig om strukturen indadtil, så det bliver svært at kombinere de to ting.

Viggo Jacobsen minder om Sydslesvig-festivalerne i 1980'erne, hvor alle foreninger var med.

Jørgen Møllekær advarer mod en lukket proces, det skal vokse nedefra. Der var en stemning for, at der ikke kun skal ske ændringer i Samrådet. En spørgeskemaundersøgelse ville give en legitimitet, man ikke har i dag.

Martin Lorenzen understreger, at ændringer i Samrådet kun er et første skridt og støtter en ny konference til efteråret.

Udo Jessen slår fast, at Samrådet har legitimitet, da alle er valgt demokratisk og udpeget af deres respektive foreninger.

Jens A. Christiansen:

- **Konklusion: Formændene for alle Samrådets organisationer og institutioner indkaldes snarest til et møde. Gruppen forelægger et forslag til ændringer i Samrådet inden sommerferien, og der skal følges op af et folkemøde i efteråret.**

- Mødet suspenderes, så gæsterne kan komme til orde. -

Erik Jensen spørger, om regionsmodellen er lagt på hylden?

Uwe Ehrich er dybt forundret over, at de første reaktioner i Flensborg Avis på konferencen kom fra formændene for SSF og Skoleforeningen. De burde holde sig tilbage og lade andre komme til orde.

Klaus Erik Ramm forklarer, at Mandagsbordet er til stede for at vise, at menige medlemmer interesserer sig for arbejdet. Der var kun få menige medlemmer til stede på konferencen, derimod mange funktionærer og ansatte. Organisationerne kom tættere på hinanden, men mindretallet kan leve uden organisationerne og der er lang vej fra organisationerne til mindretallet. Tiden er ved at løbe fra organisationerne, de må se at komme i gang. Der kommer flere mindretal til i Forbundsrepublikken, hvilket giver færre penge til det enkelte mindretal.

Nis Hansen foreslår, at også SSF's tilsluttede foreninger kommer med i arbejdsgruppen.

Martin Lorenzen forstår, at udenforstående er bange for, at der kun sker mindre ændringer. Det blev tydeligt på konferencen, at man mangler et fælles beslutningsorgan. Dette kan ændres, hvis viljen er til stede.

Jens A. Christiansen: Der er en udfordring i at følge op på signaler fra konferencen. Samrådet må vise ansvar over for mindretallet, f.eks. ved at nedsætte et udvalg med de forskellige organisationsformænd. Når processen er sat i gang, kan formændene besøge de enkelte foreninger ved f.eks. generalforsamlingerne og informere om udviklingen.

Kirsten la Cour lever et godt mindretalsliv i Skovlund og det er trættende altid at blive sat i bås som "funktionær eller ansat". Det er hun også, men ikke hele tiden og kan godt skelne mellem de to ting. Man vil gøre mange yngre ansatte i organisationerne en stor glæde ved ikke hele tiden at påpege, at de er ansatte.

Udo Jessen er enig. Vi efterlyser jo netop engagerede mennesker. Derudover synes han ikke, at udvalget skal have en målsætning, ej heller om at involvere en proceskonsulent.

Klaus Erik Ramm pointerer, at han ikke mente det fornærmende, tværtimod var det positivt, at så mange ansatte var til stede.

Jon Hardon Hansen bemærker, at Uwe Ehrich savner feedback fra Samrådet. En proces må nu sættes i gang, og udvalget må beslutte, om og hvornår en konsulent skal inddrages. Det skal være en åben proces uden deadline.

Jens A. Christiansen:

- **Konklusion: Arbejdsgruppen bestående af formændene for Samrådets organisationer og institutioner mødes hurtigst muligt og melder løbende tilbage til Samrådet.**

- Mødet genoptages. -

7. Status på omsætning af kommunikationsstrategien

Jens A. Christiansen opsummerer, at Sydslesvigudvalget gav afslag på vores og Grænseforeningens fælles ansøgning om midler til en kommunikationskonsulent.

Jon Hardon Hansen: Vi er nu der, hvor vi var efter første afslag i sommeren 2014 og må arbejde videre på egen hånd. Grænseforeningen og vi er enige om at fortsætte samarbejdet, og Mette Bock bliver medlem af Styregruppen og Lotte Dahlmann får sæde i Kommunikationsnetværket. Vi må sammen bede om et møde med Sydslesvigudvalget for at se, hvordan vi kommer videre. Spørgsmålet er, om vi kan undvære den professionelle hjælp. Sydslesvigudvalget har signaleret, at de er positivt indstillet over for en fornyet ansøgning. Og det drejer sig om en nordvendt kommunikationsstrategi, ikke om Grænseforeningens integrationsstrategi.

Flemming Meyer: Vi skal arbejde videre, fordi vi har et behov, ikke for at få penge fra Sydslesvigudvalget. Vi må nu komme videre, Styregruppen må indkaldes til et møde. Dette er Udo Jessen enig i.

Jens A. Christiansen:

- **Konklusion: Styregruppen indkaldes til et møde og skal give bolden videre til Kommunikationsnetværket. Gruppen skal drøfte, om vi skal bede Sydslesvigudvalget om et møde.**

8. Mødeplan

DKS har problemer med datoen 13. oktober, så vi finder en ny dato i november.

9. Eventuelt

Der er intet under punktet.

*Mødet slutter kl. 20.30
11. marts 2015 jh/JAC*